

Pobočka Vysočina

Česká astronomická společnost

Výroční zpráva za rok 2020

Pobočka Vysočina (PV ČAS) je jednou z poboček České astronomické společnosti (ČAS). ČAS je dobrovolné sdružení odborných a vědeckých pracovníků v astronomii, amatérských astronomů a zájemců o astronomii z řad veřejnosti. ČAS dbá o rozvoj astronomie v českých zemích a vytváří pojítka mezi profesionálními a amatérskými astronomy. ČAS je sdružena v Radě vědeckých společností a je kolektivním členem Evropské astronomické společnosti. Územní platnost PV ČAS je po celém Kraji Vysočina.

Hlavním cílem PV ČAS je sjednocovat všechny jednotlivce či skupinky zájemců o astronomická dění v oblasti Kraje Vysočina, na území okresů měst Jihlava, Žďár n. Sázavou, Třebíč, Havlíčkův Brod a Pelhřimov.

Historie vzniku PV ČAS

Historie vzniku PV ČAS je podrobně popsána v úvodních částech výročních zpráv PV ČAS za rok 2014 a 2015, kde ji lze snadno dohledat. Tyto zprávy jsou dostupné na internetové stránce pobočky.

Základní informace o PV ČAS

Česká astronomická společnost, Pobočka Vysočina

web: <http://vysocina.astro.cz>

e-mail: vysocina@astro.cz

telefon: +420 777 889 193 (Jakub Hraníček, předseda)

+420 728 880 930 (Miloš Podařil, místopředseda)

Bankovní spojení pro platby v CZK v ČR: **2700551646 / 2010** (Fio Banka)

IBAN CZ0720100000002700551646

BIC kód/SWIFT FIOBCZPPXXX

Centrální adresa ČAS (fakturační údaje):

Česká astronomická společnost

Fričova 298, 251 65, Ondřejov

Telefon: +420 226 258 451

Email: cas@astro.cz

IČO: 00444537

Bankovní spojení pro platby v CZK v ČR: **2500452440/2010** (Fio banka)

Volené orgány PV ČAS na čtyřleté funkční období 2018-2021

Předseda	RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.
Členové výboru	Ing. Miloš Podařil (místopředseda) Ing. Petra Podařilová (hospodář) Ing. Petr Janovský Ing. Martin Kotěra RNDr. Rostislav Štork, Ph.D.

Jednání výboru PV ČAS a plenární schůze PV ČAS

V průběhu roku 2020 se uskutečnila jedna plenární schůze (17. ledna 2020). Tato schůze byla schůzí výroční, kde byla podána zpráva o činnosti a hospodaření pobočky za rok 2019.

V roce 2020 se uskutečnilo jedno jednání výboru PV ČAS.

Členská základna PV ČAS ke dni 31. 12. 2020

Počet kmenových členů: **24** (beze změny)

Počet hostujících členů: **5** (beze změny)

Základní dokument PV ČAS

Základní dokumenty PV ČAS jsou oficiální dokumenty České astronomické společnosti. PV ČAS při své práci respektuje nařízení a směrnice České astronomické společnosti.

Cíle a koncepce PV ČAS

Jedním z hlavních cílů PV ČAS je zintenzivnění vzájemné spolupráce třech stávajících astronomických subjektů s pravidelnou činností na Vysočině (Třebíč, Jihlava, Pelhřimov) a usilování o rozšíření o další subjekty či města regionu = rozšiřování členské základny a rozšiřování odborného a popularizačního programu.

Rámcovým programem PV ČAS zůstane především popularizace astronomie a příbuzných vědních oblastí v Kraji Vysočina. Jako hlavní náplň tohoto programu lze uvést např. každoroční pořádání *Astronomického semináře* v jednom z měst na Vysočině nebo realizace projektu *Astronomie v regionu* zahrnující astronomické aktivity (odpolední pozorování Slunce, podvečerní přednáška a večerní pozorování oblohy) v různých městech Vysočiny. Nedílným úkolem PV ČAS je i podpora stávajících astronomických programů, jako jsou setkávání astronomů na hvězdárně v Třebíči, realizace Astronomického tábora JAS, pořádání Noci vědců aj.

Cílem PV ČAS je sjednocovat všechny zájemce o astronomii v Kraji Vysočina a vytvářet tak prostor pro vzájemnou komunikaci a společné aktivity. V této souvislosti Jihlavská astronomická společnost, Astronomický klub Pelhřimov i Hvězdárna Třebíč při DDM Třebíč pracují i nadále pod svojí právní subjektivitou a nadále existují ve formě

samostatných občanských sdružení, resp. v podobě samostatných spolků působících v jejich mateřských městech.

Webová prezentace <http://vysocina.astro.cz>

V souvislosti se založením PV ČAS vznikla počátkem roku 2014 i webová prezentace pobočky s adresou <http://vysocina.astro.cz>.

Webová prezentace PV ČAS využívá serveru astro.cz a redakčního systému Wordpress. Nejdůležitější funkcí webu je informovat o aktuální činnosti PV ČAS (web poskytuje přehled nadcházejících akcí pro členy i pro nejširší veřejnost). K dispozici jsou také veškeré důležité dokumenty výboru (např. zápisy apod.). Významnou součástí webu je rozsáhlý archiv, který krom fotogalerií obsahuje například i audiozáznamy, videozáznamy a prezentace vybraných přednášek. Prostřednictvím samostatného webového formuláře se lze přihlásit k odběru elektronického zpravodaje, jehož prostřednictvím pobočka informuje o významnějších aktivitách.

PV ČAS dále na serveru astro.cz využívá dvě elektronické konference (konference výboru pobočky a konference všech členů pobočky).

[O pobočce](#)   [Členství v Pobočce Vysočina ČAS](#)   [Astronomie na Vysočině](#)   [Archiv](#) ▾   [Newsletter](#)   [Kontakt](#)   ▾

POBOČKA VYSOČINA ČAS

Pobočka Vysočina České astronomické společnosti sdružuje zájemce o astronomii a příbuzné oblasti zejména v regionu Kraje Vysočina.

Na programu Pobočky Vysočina ČAS spolupracují [Jihlavská astronomická společnost](#), [Astronomický klub Pelhřimov](#) a [Hvězdárna Třebíč](#). Více informací o pobočce naleznete v [samostatné stránce](#).

Pokud Vás zajímá astronomie nebo je Vám naše činnost sympatická, rádi Vás u nás přivítáme.

Aktuální program

- 22. ledna 2021, od 18:00 hod: **Plenární schůze členů Pobočky Vysočina České astronomické společnosti**. Setkání výhradně proběhne v režimu online prostřednictvím aplikace Zoom.

Činnost PV ČAS v roce 2020

Činnost PV ČAS v roce 2020 byla zcela zásadně ovlivněna celosvětovou pandemií nemoci COVID-19. První potvrzené případy v České republice byly zaznamenány 1. března 2020 a od té doby následovala série opatření zásadně omezujících pořádání veřejných akcí, shromažďování lidí apod. Po první „jarní“ vlně této nemoci byla opatření částečně rozvolněna během letních měsíců, kdy bylo možné zrealizovat omezené množství akcí, souvisejících např. s dětskými tábory apod. S nástupem září došlo k výraznému nárůstu počtu nemocných několikanásobně překračující první vlnu, čím došlo opět k výraznému utlumení činnosti daného platnými opatřeními.

Realizované vícedenní projekty

Podpora Astronomického tábora Jihlavské astronomické společnosti

Astronomický tábor Jihlavské astronomické společnosti je letní dětský tábor zaměřený na astronomii a příbuzné vědní oblasti. Většina vedoucích tábora je členy PV ČAS, která se na přípravě tábora podílí především výpomocí s odborným programem. (<http://www.astronomickytabor.cz>)

PV ČAS se na Astronomickém táboře v roce 2020 podílela organizací několika odborných přednášek. Astronomický tábor probíhal na Hájence Černé lesy u Brtnice na Jihlavsku v termínu 24. července až 6. srpna 2020. Tábora se účastnilo 60 dětí a 20 vedoucích.

Informace o činnosti PV ČAS

Webové prezentace (vysočina.astro.cz, astro.cz), regionální tisk (např. Pelhřimovské noviny, Deník Vysočina, Jihlavské listy, MF Dnes Vysočina, ČTK a další), regionální rozhlas (Český rozhlas Vysočina), plakáty na vývěsních plochách.

Činnost pro veřejnost

Činnost PV ČAS zaměřenou na popularizaci astronomie pro školy a veřejnost je rozdělena pro účely této výroční zprávy na tři hlavní skupiny:

- Přednášky bez doprovodného programu
- Pozorování Slunce a objektů noční oblohy
- Kombinovaný program zahrnující jednu či více popularizačních přednášek s odpoledním a/nebo nočním pozorováním oblohy.

A) Přednášky bez doprovodného programu

V roce 2020 PV ČAS realizovala celkem **9** populárně naučných přednášek pro veřejnost a základní školu. Přednášejícími byli jak členové PV ČAS, tak i zvané osobnosti (uvedené v závorce). Z výše uvedených důvodů byly některé přednášky realizovány on-line. Do celkového počtu návštěvníků těchto akcí jsou započteny pouze ti, kteří on-line přednášky sledovali v okamžiku prezentace, nikoliv zpětně. Je však patrné, že počty pozdějších shlédnutí výrazně převyšují. Celkem bylo na všech přednáškách přítomno

fyzicky nebo při živém vysílání celkem **501** návštěvníků. Níže je uveden přehled jednotlivých přednášek.

16.1.2020	Astronomické úkazy v roce 2020 (Dr. Jakub Hraníček)	MKP
17.1.2020	Astronomické úkazy v roce 2020 (Dr. Jakub Hraníček)	MVJ
6.2.2020	Solarografie: astrofotografie pomocí plechovky (Dr. Maciej Zapiór)	MVJ
17.2.2020	Astronomie (Ing. Petr Janovský)	ZŠ
25.6.2020	Surfování na gravitačních vlnách (Dr. Petr Dvořák)	VÚT
17.9.2020	Cesta na Měsíc, která se nepovedla (Ing. Tomáš Příbyl)	MVJ
19.9.2020	Když se rutina změní v drama (Ing. Tomáš Příbyl)	HT
27.11.2020	Roboti ve vesmíru (Ing. Martin Kotěra, Mgr. František Lavický)	online
29.12.2020	Temná hmota a ještě temnější energie (Dr. Petr Dvořák)	MVJ

Vysvětlivky: MKP = Městská knihovna Pelhřimov, MVJ = Muzeum Vysočiny Jihlava, HT = Hvězdárna Třebíč, ZŠ = Základní škola Otakara Březiny v Jihlavě, VÚT = Vysoké učení technické v Brně

B) Pozorování Slunce a objektů noční oblohy

V roce 2020 bylo realizováno celkem **1** samostatná pozorovací akce. Tuto akci navštívilo celkem **40** návštěvníků.

12.8.2020 Pozorování noční oblohy Letiště Hronov

C) Přednášková činnost kombinovaná s pozorováním

V roce 2020 bylo realizováno celkem **7** aktivity tohoto typu. Souhrnný počet návštěvníků všech aktivity činil **399**. Jedná se o tyto aktivity:

2.7.2020	Astronomický program na letním dětském táboře Tři Studně
10.7.2020	Astronomický program na letním dětském táboře Dražičky
13.7.2020	Astronomický program na putovním táboře v Havlíčkově Brodě
21.7.2020	Astronomický program v obci Černovice na Pelhřimovsku
29.7.2020	Astronomický program na letním dětském táboře Chaloupky
12.8.2020	Astronomický program v rámci projektu Platforma Humpolec
25.8.2020	Astronomický program na putovním táboře v Čáslavi

Shrnutí činnosti PV ČAS v roce 2020

	počet akcí	počet návštěvníků
Samostatná přednáška	9	501
Samostatné pozorování	1	40
Přednáška + pozorování	7	399
Akce ostatní	1	60
CELKEM 2020	44 akcí	1 000 návštěvníků

Spolupráce PV ČAS

Jihlavská astronomická společnost, z.s., Astronomický klub Pelhřimov, z.s., Hvězdárna Třebíč, Česká astronomická společnost, Muzeum Vysočiny Jihlava

Přílohy – plakáty vybraných akcí

ASTRONOMICKÉ ÚKAZY V ROCE 2020
pátek 17. ledna 2020 v 17:00

přednáší RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.
z České astronomické společnosti a z Astronomického klubu Pelhřimov

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 55

Jihlavská astronomická společnost
Česká astronomická společnost Pobočka Vysočina

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

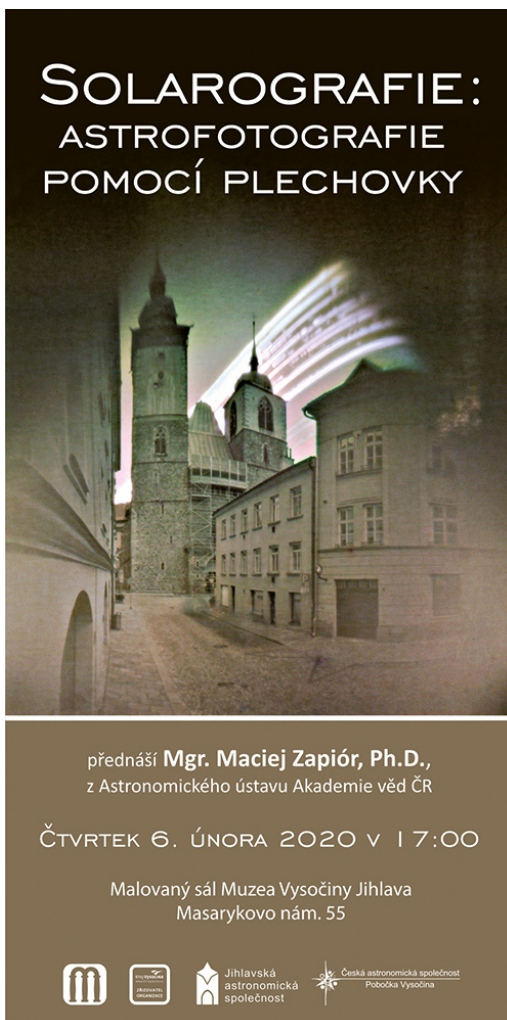
AKP

Astronomický klub Pelhřimov, z.s. vás zve
čtvrtek 16. ledna od 17.00 hodin do hudebního
oddělení pelhřimovské knihovny na přednášku

Astronomické úkazy v roce 2020

s přednášejícím RNDr. Jakubem Hraníčkem, Ph.D.

Tradiční lednová přednáška představí řádné i mimořádné astronomické úkazy, na které se můžeme těšit v roce 2020. Za využití počítačového planetária zrychleně procestujeme noční hvězdnou oblohu od jara až do zimy a některé astronomické úkazy si přiblížíme přímo v přednáškovém sále. Při cestě časem si na noční obloze postupně všimneme planet a jejich uskupení, našeho souseda Měsíce i Slunce. Řekneme si také něco o viditelnosti meteorických rojů či nadcházejících zatměních Měsíce či Slunce. Nezapomeneme zmínit ani nejdůležitější souhvězdí, mlhoviny, hvězdokupy nebo cizí galaxie.

SOLAROGRAFIE: ASTROFOTOGRAFIE POMOCÍ PLECHOVKY

přednáší Mgr. Maciej Zapiór, Ph.D.,
z Astronomického ústavu Akademie věd ČR

ČTVRTEK 6. ÚNORA 2020 V 17:00

Malovaný sál Muzea Vysočiny Jihlava
Masarykovo nám. 55

Jihlavská astronomická společnost
Česká astronomická společnost Pobočka Vysočina

SURFOVÁNÍ NA GRAVITAČNÍCH VLNÁCH

přednáší
Ing. Petr Dvořák, Ph.D., CEITEC, VUT Brno

ČTVRTEK 25. ČERVNA 2020 V 17:00

On line přednáška bude vysílána na YouTube kanálu
Jihlavské astronomické společnosti a na webu www.jiast.cz.

Přednáška je pořádána ve spolupráci
s Pobočkou Vysočina České astronomické společnosti
a Muzeem Vysočiny Jihlava.

Jihlavská
astronomická
společnost

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

CESTA NA MĚSÍC, KTERÁ SE NEPOVEDLA

přednáší **Ing. Tomáš Příbyl**,
publicista, odborník v oblasti
kosmonautiky

čtvrtek 17. září 2020
v 17:00

Malovaný sál
Muzea Vysočiny Jihlava
Masarykovo nám. 55

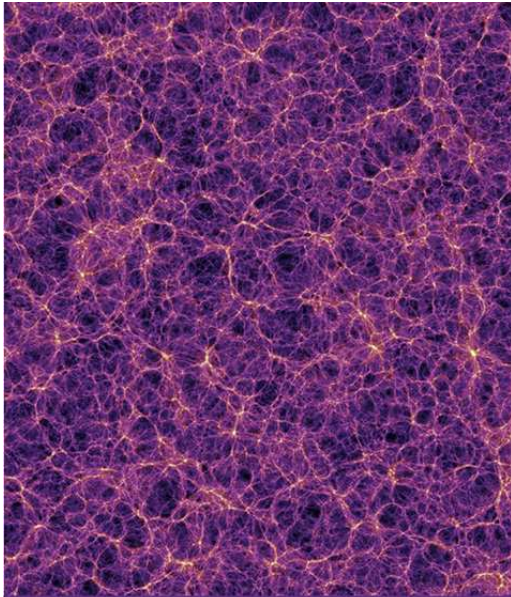

Jihlavská
astronomická
společnost

Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

TEMNÁ HMOTA
A JEŠTĚ TEMNĚJŠÍ ENERGIE

přednáší
Ing. Petr Dvořák, Ph.D., CEITEC a FSI VUT

úterý 29. prosince 2020
od 17:00 (do cca 19:00) / ON-LINE LIVE

   Jihlavská
astronomická
společnost Česká astronomická společnost
Pobočka Vysočina

za výbor PV ČAS
RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D.